

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2839/2022
14.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Милан Петровић, адвокат из ..., против туженог АД „Железнице Србије“ Београд, са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2933/21 од 28.01.2022. године, у седници одржаној 14.06.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужилаца, **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2933/21 од 28.01.2022. године тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Вршцу П1 233/19 од 14.04.2021. године, а одбија захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 90.148,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П1 233/19 од 14.04.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА и обавезан тужени да исплати овом тужиоцу за период од 01.04.2014. године до 31.08.2015. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 161.247,57 динара и за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 54.554,55 динара, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате (висина појединачних накнада и датуми доспећа камате су ближе одређени у овом ставу изреке под тачкама 1. и 2.). Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ и обавезан тужени да исплати овом тужиоцу за период од 01.04.2014. године до 31.08.2015. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 176.926,55 динара и за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 54.554,55 динара, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате (висина појединачних накнада и датуми доспећа камате су ближе одређени у овом ставу изреке под тачкама 1. и 2.). Ставом трећим изреке,

обавезан је тужени да накнади тужиоцима трошкове парничног поступка у износу од 187.275,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2933/21 од 28.01.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавеже тужени да тужиоцу АА исплати за период од 01.04.2014. године до 31.08.2015. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 161.247,57 динара и за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 54.554,55 динара, и тужиоцу ББ за исти период на име накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 176.926,55 динара и за регрес за коришћење годишњег одмора укупан износ од 54.554,55 динара, са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног месечног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из првостепене пресуде тако што су обавезани тужиоци да накнаде туженом трошкове поступка у износу од 3.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, позивајући се на чланове 403. став 2 тачка 2. и 404. Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија тужилаца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и да је иста основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у утуженом периоду били у радном односу на неодређено време код туженог АД „Железнице Србије“. У том периоду тужени запосленима није у обрачуну зараде посебно исказивао новчане накнаде трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, нити су исте исплаћене запосленима по овом основу. У току првостепеног поступка обављено је економско-финансијско вештачење и обрачун тражених накнада је извршен према параметрима из Колективног уговора за ЈП „Железнице Србије“ из 2006. године. Тужиоци тужбом у овој правној ствари потражују накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за годишњи одмор у периоду од априла 2014. закључно са августом 2015. године (пре извршених статусних промена туженог) и то тужилац АА у укупном износу од 215.802,12 динара и тужилац ББ у укупном износу од 231.481,10 динара, према налазу вештака економско-финансијске струке.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да тужиоци као запослени имају право на тражене накнаде трошкова за исхрану у току рада и за регрес за годишњи одмор у складу са општим актом и уговором о раду, а према одредбама члана 118. тачке 5. и 6 Закона о раду, а да тужени као послодавац није доказао структуру вредности једног радног сата, односно да су тужиоцима тражене накнаде исплаћене кроз цену рада, јер се не може утврдити који износ представља накнаду трошкова исхране и регреса, јер нису одређени у номиналном износу ни анексом колективног уговора, нити су исказане у обрачунским

листама за исплату зарада тужиоцима. Првостепени суд је досудио тужиоцима накнаде у траженим износима чија је висина одређена према параметрима из ранијег колективног уговора, а утврђена на основу налаза и мишљења судског вештака.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца исказујући у побијаној другостепеној одлуци становиште да су тужиоцима тражене накнаде за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора исплаћене тако што су им урачунате приликом обрачуна зараде и утврђене кроз вредност радног часа у складу са чланом 57. став 2. Колективног уговоора туженог, као и да ни у посебним ни у општим актима не постоји основ за остваривање права тужилаца за накнаду тражених трошкова за утужени период јер нема одговарајућег општег акта на основу ког би то право могао остварити, због чега тужиоци не могу са успехом потраживати новчану исплату по овим основима.

По оцени Врховног суда, основано се ревизијом указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора је законом установљено право запосленог (члан 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду). Општим или појединачним актом послодавца морали су бити предвиђени параметри за обрачун тих накнада на начин да се јасно може утврдити да су ове накнаде исплаћене запосленима и у ком износу. Предметне накнаде су морале бити исплаћене свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему и морале су бити исказане у номиналном износу у обрачунским платним листама. Следи да накнаде које су предмет тужбеног захтева нису могле бити исплаћене кроз цену рада. У ситуацији када важећи Колективни уговор предвиђа право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, а не садржи конкретну одредбу о начину обрачуна тих накнада, висина накнада се утврђује применом параматера из раније важећег прописа. На описани начин тужиоцима нису досуђене накнаде на основу прописа који није био на правној снази у утуженом периоду, будући да и важећи Колективни уговор предвиђа исплату наведених накнада запосленима.

Како је поводом ревизије тужилаца преиначена побијана другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, то је првостепена пресуда потврђена и у делу одлуке о трошковима поступка, док је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиоци су успели у поступку по ревизији па им на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. ЗПП, припадају одређени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије 18.000,00 динара, према Тарифи о наградама и накнада трошкова за рад адвоката важећој у време предузимања ове парничне радње („Службени гласник РС“, бр. 37/2021 од 14.04.2021. године), као и на име судске таксе за ревизију 28.859,24 динара и за одлуку по ревизији 43.288,86 динара, према тарифном броју 1 и 2 таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94...95/2018).

На основу изнетог, Врховни суд је применом одредбе члана 165. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић